

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre	28 kor.	— fill.
Félévre	14	—
Negyedévre	7	—
Egy óra	2	40
Egyes szám		
		10 fill.

PESTI NAPLÓ

APRÓHIRDETÉSEK ÁRAL

Egyes szó 5 fillér,
vastagabb betűvel 10 fillér
Hirdetések milliméter számítás-
sal, díjszabás szerint.
Megjelenik hétfő kivételével
naponként, ünnep után is.

Budapest, 1911.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Podmanicky-utca 12.

Kedd, május 16.

A budapesti nyomoruságról.

Budapest, május 15.

A vasárnap eseményei követelőzve tolonganak a fantáziánkban. A békéscsabai parasztragédia... Polónyi kereszties hadjárata... sőt a Király-díj tanúságai is refleksiókat kérnek. De mindezeknél haragosabban és féltékenyebben dörömböl a lelkiismeretünkön egy látszólag jelentéktelen impresszió, mely szintén a tegnapi nappal érett meg s melyet bűn volna addig elraktározni, amíg ismét elmosódik.

Budapest közönsége! Uraim és hölgyeim! Csudálkozva és kétségbeesetten, szánakozással és lenézéssel nézzük azt az ügyefogyott és hihetetlen türelmet, melylyel ebben a városban jogaink és érdekeink gunyos kisemmizését elviselik. Legfőleg a szegénység és a cinizmus frigyének szomorú fattyuhajtása, a csirkefogó elmésség juttat egy-egy bicéző tréfát annak a kérdésnek, amely miatt modern és önérzetes nyugati városban már barrikádokat emelnének, ha ugyan van még olyan zuga a világnak, ahol közszolgáltatási ügy annyira elzülhetik, mint nálunk.

Tegnap volt az első gyönyörű tavaszi délutánja Budapestnek. És tegnap délután két órától kezdve, amikor az udvari lakásokba zárt, bús penészvirágok nekikerekedtek, hogy drága pénzért kivitessék magukat a szabadba, a Városligetbe, a budai hegyek közé, a közúti vasút megint a publikum szeme közé kacagott. Apró gyermekeket, sápadt aszonyokat, öreg, beteg embereket lát-

tunk a Muzeum-köruton másfél óra hosszat szenvedni a pokoli forróságú téli kocsikban, melyek perronján a kalauz beszédte tőlük a harminc filléres utiköltséget, de vállat vont, amikor visszakövetelték tőle. Délután négy óraker például hatvannál több kocsi állott a Kossuth Lajos-utcától a Ferenc József-hidig, tele emberekkel, akiknek egy heti sóvárgása a természet után, a vig, boldog vasárnaphoz fűzött ezer ábrándja oszlott szét csak azért, mert balsorsa Budapestre sodorta. Mert ebben a városban az adminisztráció magán hagyja égni azt a vádat, hogy bűnös elnézéssel valósággal összejátszik egy lélektelen és kapzsi üzleti vállalkozással s mert ebben a városban a polgárság annyira önérzet nélkül való, hogy a leg-hitványabban kizsaratja magát péktől, kávéstól, mészárosától s beletörődik abba is, hogy tizenkét vagy husz, vagy még több fillérért gyors közlekedést vásárol magának és kap érte epeömlést, dühöt, hogy végül is gyalog menjen az utjára.

Tegnap délután fél négy óraker legalább tizezer ember indult utnak a közúti vasut kocsijain a Hűvösvölgybe s pontban hat óraker ért agyongyötrten, összerázva, feldult idegekkel és agyoncsapott hangulattal a zöld fák közé. És így jártak azok, akik öt óraker vagy hat óraker indultak s így volt ez a mult vasárnap is, tavaly ilyenkor is, de évek óta így megy. Ha te, jámbor utas felszállsz a kitűnő közlekedési vállalat valamelyik ronda, szem-

tes, kényelmetlen és rozoga kocsijára s véletlenségből hamis huszfillérest adsz oda a kalauznak: szó nélkül bevihetnek a rendőrségre s csak kis balszencse üldözzön, ugy az ügyészség fogházában jössz rá, hogy csaló vagy. Pedig nem kedves és tréfás enyelgés ez az emberek türelmében és jóhiszeműségében való hihetetlenül vakmerő visszaéléshez képest, amit napról-napra produkál a villamos? Szállítási kötelezettséget vállal abban a tudatban, hogy ezt pontosan teljesíteni nem képes. És nincs mód arra, hogy ezt megtoroljuk?

A panasz hosszabb és végtelenebb az óriáskigyónál. Nincs vonala a közúti vasutnak, melyről ne a haragtól sápadt, a méltatlankodástól reszkető utasok kilincselnének naponta a vasutársaságnál, a fővárosnál, a lapok szerkesztőségeiben. De a sérelmekre nincs orvoslás. A részvényesek jól meg birják védeni az érdekeiket. Egy világváros népe mankón jár azért, mert tanácsa és közgyűlése ellenőrzési és biráskodási kötelezettségének vagy nem mer, vagy nem akar eleget tenni. Ha ezt veszi észre a külföldi ember — és csak egy napot kell Budapesten töltenie, hogy észrevegye! — akkor mutogathatják neki a vágóhidat, az ezredévi emléket, vagy az elevátort, mégis kis piszok balkáni fészeknek nézi azt a boldogtalan kötenget, mely itt terül el, a Duna két partján.

Nem az illetékes hatóságokhoz akarunk szólni. Hozzatok fordulunk, nyomoruságban, kizsákmányoltatásban, lené-

zésben és élnetlenségben osztályos testvérek, Budapest polgárai! Ha a földi istenek már mind elhagytak, álljunk magunk össze, hogy urak legyünk a saját portánkon. Mindenki, akit a közuti vasut a menetrend szerint való pontos időben nem szállit el oda, ahová való jutására a jogot jegyével megváltotta, forduljon kártérítési keresettel a bíróságához s tegyen panaszt a fővárosnál. Ne sajnálja senki a fáradságot, mert a nemtörődömség és a kényelem-szeretet bűn saját magunk és polgártársaink ellen. Kényszeríteni kell a vasutat arra, hogy elégitse ki a közönség jogos igényeit. Ha pedig ennek sem lesz foganatja, ha a korrupció erősebb, mint egy millió ember jajszava és haragja, bojkott alá kell venni a közuti vasut kocsijait. Csak az üljön rájuk, akit körülményei okvetlenül kényszerítenek erre. Ha erős és egyetértő akcióba kezd a város népe, akkor a tegnapi vasárnap keserű tapasztalatai révén talán mégis türhető állapotok következnek az évek óta elvadult, felháborítóan tehetetlen közlekedési viszonyok helyébe.